

91 . Merești | Comuna: Cheile Vârghișului | Județ: Harghita | Punct: Peștera 33 | Anul: 2017

Anul: 2017

Cod RAN: 85065.04

Perioade: Preistorie

Epoci: Preistorie

Tipuri sit: locuire, descoperire funerară, exploatare/carieră

Categorii sit: Neatribuit, Domestic

Autori: Dan Lucian Buzea, Marian Cosac, Valentin Dumitrașcu, Ulrich Hambach, Monica Mărgărit, George Murătoreanu, Alexandru Petculescu, Alexandru Radu, L. Niță, Christoph Schmidt, Ștefan Vasile, Gabriel Șerbănescu, Valentin Georgescu, Alexandra Diaconu, Emanuel Costache, Ion David, Laura Fuduli, Alexandru Măruță

Instituții: Institutul de Speologie "Emil Racoviță" Cluj-Napoca, Universitatea "Valahia", Târgoviște, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Geowissenschaften Universität Bayreuth, Germania, Universitatea "Valahia", Târgoviște, Universitatea "Valahia", Târgoviște, Institutul de Speologie "Emil Racoviță" București, Direcția de Cultură Dâmbovița, Universitatea "Valahia", Târgoviște, Geowissenschaften Universität Bayreuth, Germania, Universitatea București, Universitatea "Valahia", Târgoviște, Universitatea "Valahia", Târgoviște, Universitatea "Valahia", Târgoviște, Universitatea "Valahia", Târgoviște, Universitatea "Valahia", Târgoviște, Universitatea "Valahia", Târgoviște, Universitatea "Valahia", Târgoviște, Universitatea "Valahia", Târgoviște

Raport

Peștera 33 este amplasată pe versantul drept al Vârghișului, la 30 m. deasupra talvegului, în proximitatea Abri 122. Acestea fac parte din același sistem carstic. Peștera 33 se prezintă sub forma unui tunel dezvoltat în unghi, cu două deschideri. Deschiderea secundară din proximitatea sitului Abri 122 (fig. 1, B) este greu accesibilă și este suspendată la aproximativ 30 m de talveg. Cea de-a doua deschidere, principală, are orientarea N-NV, cu o lărgime de 6 m, o înălțime de maxim 3 m și prezintă și o mică terasă (fig. 1, A). Cele două deschideri ale peșteri favorizează dezvoltarea unor puternici curenți de aer (T. Orghidan, M. Dumitrescu, 1963). Plasarea peșterii la intrarea în Cheile Vârghișului, dinspre localitatea Vârghiș, alături de vizibilitatea ridicată și accesul facil, au atras numeroși arheologi, speologi și autodidacți, în secolele XIX și XX. Franz Podec (1914) și Maria Mott (1950) au efectuat săpăturii arheologice în această peșteră; din păcate, peșterile abordate în studiile acestora nu pot fi identificate în teren, fapt datorat absenței planurilor, precum și a descrierii săpăturilor arheologice. Istvan Dènes (1954-2005) susține că peștera a fost cercetată de Julius Teutsch și Janos Glaf la începutul secolului XX. De altfel, o serie de secțiuni sunt observabile la intrarea principală a peșterii. O săpătură amplă a fost efectuată la intrarea secundară de speologul István Dénés, în anii 1989, 1990, 1994, 1996. Rezultatele obținute sunt menționate în carnetul său de săpătură aflat la Muzeul Național Secuiesc din Sf. Gheorghe (mulțumim domnului dr. Sándor József Sztáncsuj pentru acces). Săpătura sa a atins 3m adâncime, dar suprafața abordată nu ne este precizată. Din notele sale, reiese faptul că au fost descoperite in situ aproximativ 100 de piese litice atribuite paleoliticului mijlociu, asociate cu macrofaună, cu o concentrare între -60 cm și -200 cm, de la nivelul actual de călcare al peșterii. Materialele rezultate nu ne-au fost accesibile pentru studiu și nu au fost predate, așa cum este cazul celor din săpătura efectuată în Abri 122, Muzeului Național Secuiesc din Sf. Gheorghe. Având în vedere datele la care am avut acces, privind cercetările anterioare, am decis să amplasăm o secțiune în aria intrării secundare, încercând să surprindem parțial săpătura lui Istvan Dénés și o zonă nederanjată (fig. 1). Secțiunea a atins 150 cm adâncime, dar am constatat că depunerile sedimentare erau deranjate de o săpătură anterioară. Chiar dacă au fost descoperite piese litice ce indică perioada paleoliticului mijlociu, acestea erau asociate cu fragmente de cioburi și alte materiale din perioada contemporană (plastic, capace de bere, etc). Piesele nu sunt în poziția inițială și au fost ignorate în cursul cercetării anterioare efectuate de Istvan Dénés. Materialul litic este format din 39 piese debitate, 8 galeți, întregi sau fragmentați și 13 fragmente indeterminate din calcar;

cea mai mare parte a acestuia se concentrează în partea mediană a secvenței stratigrafice (85-115 cm). Eșantionul pieselor litice cioplite include, în principal, așchii și fragmente indeterminate, din cuarțit, bazalt și lidit; izolat, apar și piese din opal, radiolarit, sau argilit. Restul materialului litic mai include două suporturi laminare, un fragment de nucleu și două piese retușate, din cuarțit. Acestea din urmă sunt reprezentate de o așchie și o lamă distale – așchia prezintă o porțiune restrânsă retușată direct, semiabrupt, situată în extremitatea distală, iar lama, formată din două fragmente, este retușată direct, abrupt, discontinuu, pe marginea stângă. Rezultate obținute indică potențialul ridicat al Peșterii 33 pentru perioada paleoliticului. În acest stadiu al informației acumulate, considerăm că zona centrală a peșterii nu a fost afectată și intenționăm să o includem în campaniile viitoare de cercetare.

Note

- Mottl M., 1950, Ösemlös- ösrégészeti vizsgálatok Északerdély barlangjaiban, A Magyar Kiralyi (Állami) Földtani Intézet Évi Jelentése, 1943, II, p. 469-470.
Orghidan Tr., Dumitrescu M., 1963, Complexul carstic din Cheile Vârghișului, în Lucrările Institutului de speologie „Emil Racoviță”, tom I-II, 1962-1963, Editura Academiei, 122-124.
Podek F., Vorläufiger Bericht über meine Forschungen im Homorod-Almáser Höhlengebiet, în Barlangkutató, II, 4, Budapesta, 211-217.

Informații suplimentare online

[Raportul 6016 din cronica.cimec.ro](http://raportul6016.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pehartă.folosind.Mapserver.Cimec.ro)
